

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИНКИ ПОСЛУГ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка
Назва освітньо-професійної програми	Цифрова економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Статус навчальної дисципліни	ОК-18 ОПП «Цифрова економіка»
Форма навчання	Денна

Викладачі

Танашук Катерина Олександрівна

професор кафедри публічного управління та цифрової економіки,
доктор економічних наук, професор

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Дисципліна “Ринки послуг електронних комунікацій” націлена на послідовне набуття студентами теоретичних і практичних знань про сучасні процеси трансформації та тенденції розвитку ринку послуг електронних комунікацій з урахуванням цифровізації соціально-економічних процесів у галузі надання електронних комунікаційних послуг.
------------------------	---

Мета дисципліни	Метою дисципліни є набуття управлінського мислення на основі засвоєння теоретичних знань з питань організаційно-правових засад процедури ідентифікації, визначення та аналізу оптового та/або роздрібного ринку певних електронних комунікаційних послуг, визначення постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом на цих ринках. Опрацювання практики розрахунків економічних показників, їх використання для визначення економічно-обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням впливу зовнішнього середовища та можливостей внутрішнього середовища підприємств з надання електронних комунікаційних послуг.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
Результати навчання	ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 5 кредитів ЄКТС 150 годин. Для денної форми навчання: лекції – 26 годин, практичні заняття – 28 години, самостійна робота – 96 годин.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 4-му семестрі (1–18 тижні)

Програма дисципліни

Тема 1.	Основні поняття та визначення ринку послуг електронних комунікацій. Підприємства з надання електронних комунікацій у системі національної економіки. Сфера дії законів України "О телекомунікаціях", "Про оподаткування підприємства", "Про підприємництво", "Про власність", "Про господарчі товариства", "Про приватизацію" та їх значення в організації та діяльності підприємства. Поняття підприємства.
Тема 2.	Структура ринку послуг електронних комунікацій. Класифікація підприємств з надання послуг електронних комунікацій. Задачі і функції підприємства. Розвиток суб'єктів ринку електронних комунікацій України. Класифікація електронних комунікаційних послуг їх особливості. Поняття та необхідність управління. Організаційна структура управління на підприємств з надання електронних комунікаційних послуг. Суть та основні

	принципи планування. Система стратегічного та поточного планування. Методи планування. Прогнозування як процедура стратегічного планування, його структура та зміст. Формулювання стратегії розвитку підприємств надання електронних комунікаційних послуг
Тема 3.	Сучасні тренди розвитку ринку електронних комунікаційних послуг. Міжнародні та вітчизняні особливості розвитку ринку послуг ЕК. Поняття якості послуг ЕК. Вплив якості на ефективність діяльності підприємства з надання електронних комунікаційних послуг. Показники якості продукції та обслуговування споживачів, їх облік та оцінка. Заходи по стимулюванню та покращенню якості роботи підприємства. Міжнародні стандарти якості оцінки послуг електронних комунікацій.
Тема 4.	Класифікація послуг електронних комунікацій роздрібно та оптового рівня. Послуги доступу до фіксованої телефонної мережі загального користування для споживачів (фізичних осіб). Послуги доступу до фіксованої телефонної мережі загального користування для споживачів (юридичних осіб). Телекомунікаційні послуги місцевого та/або послуги міжміського фіксованого зв'язку, що надаються споживачам (фізичним особам). Послуги міжнародного фіксованого зв'язку, що надаються споживачам (фізичним особам). Телекомунікаційні послуги місцевого та послуги міжміського фіксованого зв'язку, що надаються споживачам (юридичним особам). Послуги початку з'єднання з місцевих фіксованих телекомунікаційних мереж на телефонну мережу загального користування. Послуга термінації голосового трафіку на місцевих мережах фіксованого зв'язку телекомунікаційної мережі загального користування та інші.
Тема 5.	Методи, засоби та інструментарій супроводу та оцінку послуг електронних комунікацій. Впровадження та реалізації методів конвергенції (взаємодії та поєднання) систем електронних комунікацій та Інтернету речей. синтез сучасних мультисервісних мереж і мереж Інтернету речей. Інструментарій методів управління з використанням відповідних протоколів та інтерфейсів систем управління як телекомунікаційними системами та мережами, так і мережами Інтернету речей
Тема 6.	Цінова тарифна політика на ринку послуг електронних комунікацій. Ціноутворення та тарифна політика на послуги ЕК. Собівартість послуг ЕК. Методика визначення собівартості для формування тарифів. Економічний зміст і функції цін. Мета ціноутворення в умовах ринку ЕК. Показники собівартості. Джерела та шляхи зниження собівартості послуг ЕК. Прогнозування собівартості послуг на різних стадіях її розробки та освоєння.
Тема 7.	Формування фінансових результатів та показники економічної ефективності діяльності підприємств з надання електронних комунікаційних послуг. Суть і основні завдання фінансової діяльності підприємства з надання ЕКП. Форми фінансової діяльності. Прибуток, його розрахунок та значення як основного показника ефективності діяльності підприємства та окремих операторів ЕК. Розрахунок доходу, прибутку та рентабельності. Рентабельність її значення, методика розрахунку та заходи по підвищенню. Фактори підвищення ефективності функціонування підприємств телекомунікаційної сфери.

Список рекомендованих джерел

1. Економіка телекомунікацій: навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів]; за заг. ред. В.М. Орлова. – О.: ОНАЗ, 2014. – 512 с.
2. Давидова І. О. , Сафонова Т.А. Ринок інформаційних продуктів та послуг : навч. посіб. Харк. держ. акад. культури. Харків, 2022. 148 с
3. Пальоха Ю.І., Пальоха О.Ю. Маркетинг інформаційних продуктів і послуг: навч.посібн. К.: Вид-во Ліра, 2019. 480 с
4. Литовченко І.Л. Трансформація ринку в сучасних умовах переходу до цифрової економіки. *Економіка України*. 2020. № 1. С.36-47.
5. Маркетингові комунікації: навчально-методичний посібник / уклад. І.В. Король; МОН України, Уманський державний пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2018. 191 с.
6. Зелена книга. Ринок голосових телекомунікаційних послуг. / за ред. О. Дорогань, Р. Кобець. https://cdn.regulation.gov.ua/75/1d/35/4d/regulation.gov.ua_Green%20book_Voice%20Telecommunication%20Services%20Market.pdf
7. Рішення НКЕК від 03.04.2024 №170: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=569&id=11123&language=uk>

Інформація про консультації

Щопонеділка у лютому-травні 2025 року з 13.30 до 1430 год., за посиланням на платформі Zoom.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Студент, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал, за наведеними в силабусі літературними джерелами, виконує розв'язок задач та надає викладачеві в час, відведений для консультацій.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle, за посиланням <https://e-learning.suitt.edu.ua/>